C/2024/6769

26.11.2024

P9_TA(2024)0115

Pokročilá rámcová dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Chilskou republikou na straně druhé (usnesení)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. února 2024 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Pokročilé rámcové dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Chilskou republikou na straně druhé jménem Evropské unie (COM(2023)0432 – C9-0467/2023 – 2023/0260R(NLE))

(C/2024/6769)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (COM(2023)0432),

— s ohledem na návrh Pokročilé rámcové dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Chilskou republikou na straně druhé,

— s ohledem na společné prohlášení o ustanoveních o obchodu a udržitelném rozvoji obsažených v Pokročilé rámcové dohodě mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Chilskou republikou na straně druhé, které je k této dohodě připojeno,

— s ohledem na Prozatímní dohodu o obchodu mezi Evropskou unií a Chilskou republikou,

— s ohledem na Dohodu, kterou se zakládá přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Chilskou republikou na straně druhé ([1]), která vstoupila v platnost dne 1. března 2005 a která bude nahrazena pokročilou rámcovou dohodou,

— s ohledem na Dohodu o obchodu s vínem a na Dohodu o obchodu s lihovinami a aromatizovanými nápoji, které byly dříve připojeny k dohodě o přidružení a budou začleněny do pokročilé rámcové dohody,

— s ohledem na směrnice pro jednání o aktualizované dohodě o přidružení s Chile ze dne 13. listopadu 2017, které vydala Rada a které byly zveřejněny dne 22. ledna 2018,

— s ohledem na své doporučení ze dne 13. června 2018 Radě, Komisi a místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k jednání o modernizaci dohody o přidružení EU-Chile ([2]),

— s ohledem na své doporučení ze dne 14. září 2017 Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost k jednáním o modernizaci obchodního pilíře dohody o přidružení EU-Chile ([3]),

— s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 20. června 2023 nazvané „Strategie evropské hospodářské bezpečnosti“ (JOIN(2023)2020),

— s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 7. června 2023 nazvané „Nový program pro vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem“ (JOIN(2023) 0017),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. června 2022 nazvané „Síla obchodních partnerství: společně za zelený a spravedlivý hospodářský růst“ (COM(2022)0409),

([1]) Úř. věst. L 352, 30.12.2002, s. 3.
([2]) Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 121.
([3]) Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 113.

— s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 1. prosince 2021 nazvané „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. února 2021 nazvané „Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“ (COM(2021)0066),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na své usnesení ze dne 6. října 2022 o výsledku přezkumu patnáctibodového akčního plánu pro obchod a udržitelný rozvoj provedeného Komisí ([4]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2022 o budoucnosti mezinárodní investiční politiky EU ([5]),

— s ohledem na posouzení dopadu ze dne 24. května 2017 doprovázející společné doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se Evropská komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku zmocňují zahájit jednání a jednat s Chilskou republikou o modernizované dohodě o přidružení (SWD(2017)0173),

— s ohledem na posouzení dopadů na udržitelnost ze dne 7. května 2019 na podporu jednání o modernizaci obchodní části dohody o přidružení s Chile,

— s ohledem na prohlášení ze summitu EU a Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC) na rok 2023, který se konal v Bruselu ve dnech 17.–18. července 2023,

— s ohledem na prohlášení, které učinila předsedkyně von der Leyenová spolu s chilským prezidentem Gabrielem Boricem dne 14. června 2023,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. ES-11/1 ze dne 2. března 2022 o agresi vůči Ukrajině,

— s ohledem na Úmluvu OSN o biologické rozmanitosti a její celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu z roku 2022,

— s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC) a na Pařížskou dohodu přijatou na 21. konferenci smluvních stran UNFCCC dne 12. prosince 2015,

— s ohledem na Deklaraci OSN o právech původních obyvatel (UNDRIP),

— s ohledem na úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP), a zejména na Úmluvu MOP č. 169 o domorodém a kmenovém obyvatelstvu,

— s ohledem na závěry návštěv dvou delegací ad hoc Výboru pro zahraniční věci ve dnech 19. a 20. června 2023 a Výboru pro mezinárodní obchod ve dnech 23.–25. května 2022 v Chile,

— s ohledem na memorandum o porozumění mezi Evropskou unií a Chilskou republikou o strategickém partnerství v oblasti udržitelných hodnotových řetězců surovin podepsané v Bruselu dne 18. července 2023,

— s ohledem na společné prohlášení ministrů vnitra členských států Evropské unie a ministrů členských států Latinskoamerického výboru pro vnitřní bezpečnost odpovědných za otázky bezpečnosti (společné prohlášení EU a výboru CLASI) ze dne 28. září 2023,

— s ohledem na národní strategii pro lithium, kterou předložila chilská vláda dne 20. dubna 2023,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na hlavu V této smlouvy týkající se vnější činnosti Unie,

([4]) Úř. věst. C 132, 14.4.2023, s. 99.
([5]) Úř. věst. C 32, 27.1.2023, s. 96.

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 91, čl. 100 odst. 2 a články 207 a 212 této smlouvy ve spojení s článkem 218,

— s ohledem na čl. 105 odst. 5 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,

— s ohledem na průběžnou zprávu Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro mezinárodní obchod (A9-0017/2024),

A. vzhledem k tomu, že při současné mezinárodní nestabilitě vyvstává potřeba, aby EU oživila svá partnerství s demokratickými a podobně smýšlejícími zeměmi s cílem posílit svou otevřenou strategickou autonomii, diverzifikovat své dodavatelské řetězce, zabezpečit přístup ke kritickým surovinám a spolupracovat na všech mnohostranných fórech, a chránit tak mezinárodní řád založený na pravidlech, míru, právním státu a udržitelném rozvoji;

B. vzhledem k tomu, že Chile a EU jsou blízkými partnery při řešení regionálních a globálních výzev, sdílejí společné univerzální hodnoty, jako je demokracie a lidská práva, a mají úzké kulturní, mezilidské, hospodářské a politické vazby; vzhledem k tomu, že Chile je velmi důležitým a spolehlivým partnerem EU;

C. vzhledem k tomu, že aktualizovaná Pokročilá rámcová dohoda mezi EU a Chile (dále jen „dohoda“) prosazuje společné hodnoty a zásady, má potenciál výrazně posílit spolupráci mezi Chile a EU a rozšířit ji na nové oblasti a nabídnout podporu při řešení nových globálních výzev;

D. vzhledem k tomu, že v rámci strategie Global Gateway jsou s Chile prováděny dva větší projekty: iniciativa tým Evropa určená k rozvoji výroby obnovitelného vodíku v Chile, jejíž rozpočet činí 225 milionů EUR, a iniciativa pro rozvoj hodnotových řetězců kritických surovin v souvislosti s lithiem a mědí;

E. vzhledem k tomu, že dne 28. září 2023 se v Bruselu konalo setkání ministrů Evropské unie a Latinskoamerického výboru pro vnitřní bezpečnost (CLASI), jehož členem je i Chile, a vyvrcholilo přijetím společného prohlášení o potřebě posílit spolupráci v oblasti bezpečnosti a boje proti obchodu s drogami;

F. vzhledem k tomu, že EU je třetí největší obchodní partner Chile a největší zdroj přímých zahraničních investic v Chile; vzhledem k tomu, že dohoda o přidružení EU-Chile, která platí od roku 2003, významně rozšířila dvoustranný obchod a nyní vyžaduje aktualizaci, aby odpovídala mezinárodním normám; vzhledem k tomu, že EU a Chile jsou odhodlány prosazovat společně otevřený, udržitelný mnohostranný obchodní systém založený na pravidlech a hodnotách, jehož jádrem je Světová obchodní organizace (WTO);

G. vzhledem k tomu, že Chile je jednou z nejotevřenějších ekonomik na světě a je silně závislé na mezinárodním obchodu; vzhledem k tomu, že Chile má jednu z nejbohatších ekonomik Latinské Ameriky, přičemž socioekonomická nerovnost zůstává vysoká;

H. vzhledem k tomu, že z nejnovějších zpráv OSN vyplývá ([6]), že podíl Latinské Ameriky a Karibiku na světovém vývozu výrobků za posledních 20 let nepřekročil 5 %, což svědčí o tom, že tento region vykazuje přetrvávající a rostoucí obchodní deficit ve vývozu výrobků;

I. vzhledem k tomu, že Chile má pro výrobu zeleného vodíku jedny z nejlepších přírodních podmínek na světě; vzhledem k tomu, že chilská vláda přijala ambiciózní strategii pro zelený vodík, jejímž cílem je, aby se Chile stalo jedním z největších světových výrobců zeleného vodíku;

J. vzhledem k tomu, že lithium je strategickou surovinou; vzhledem k tomu, že Chile je druhým největším producentem lithia a má největší zásoby lithia na světě; vzhledem k tomu, že Chile je již zdaleka největším dodavatelem lithia do EU; vzhledem k tomu, že Chile je rovněž největším světovým producentem mědi; vzhledem k tomu, že chilská vláda přijala ambiciózní strategii pro lithium, jejímž cílem je zvýšit těžbu lithia v Chile; vzhledem k tomu, že je v zájmu Chile i EU podporovat schopnost Chile rozvíjet vlastní domácí průmyslovou kapacitu v tomto odvětví, zejména vytvářením přidané hodnoty prostřednictvím domácího zpracování a přeměny surovin;

K. vzhledem k tomu, že zemědělství a těžba nerostných surovin jsou klíčovými odvětvími chilského hospodářství; vzhledem k tomu, že se v posouzení dopadů na udržitelnost poukázalo na to, že těžba lithia v Chile je soustředěna do regionů s nedostatkem vody, tedy oblastí, které jsou obydleny převážně venkovskými a domorodými komunitami; vzhledem k tomu, že by nekontrolované a neudržitelné navýšení těžby a zemědělské produkce mohlo mít negativní dopady; vzhledem k tomu, že tato rizika musí být pečlivě řešena a pozorně sledována;

([6]) https://www.cepal.org/en/pressreleases/goods-exports-latin-america-and-caribbean-increase-20-2022-growth-down-previous-year; http://repositorio.cepal.org/handle/11362/48651.

L. vzhledem k tomu, že obchodní a investiční politiky by měly přispívat ke zvyšování sociálních a environmentálních norem a norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a zajistit plné dodržování základních práv, včetně práv místních komunit a původních obyvatel, práva na vhodné potraviny a vodu a práv rolníků a dalších osob pracujících ve venkovských oblastech; vzhledem k tomu, že přístup EU k obchodu a udržitelnému rozvoji má za cíl přispět k účinnému provádění základních pracovních práv MOP a Pařížské dohody;

M. vzhledem k tomu, že EU přepracovala ustanovení o ochraně investic, nahradila urovnávání sporů mezi investorem a státem systémem soudů pro investice a zahájila mnohostranná jednání o soudu pro investice, což jsou významné kroky správným směrem k modernizované a udržitelné investiční politice; vzhledem k tomu, že systém soudů pro investice nahradí někdejší dvoustranné dohody o ochraně investic, které Chile uzavřelo s 16 členskými státy EU;

N. vzhledem k tomu, že Rada zveřejnila celý soubor směrnic pro jednání o dohodě, což je vůbec poprvé u takovéto dohody týkající se politických a obchodních záležitostí, čímž reagovala na výzvy k větší transparentnosti a lepší komunikaci o obsahu a cílech jednání;

Biregionální spolupráce

1. zdůrazňuje geopolitický význam silných biregionálních vztahů mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a politický význam pevných dvoustranných vztahů mezi EU a Chile založených mimo jiné na aktualizaci dohody o přidružení; zdůrazňuje geopolitickou hodnotu dohody s ohledem na přítomnost jiných aktérů, např. Číny;

2. vítá summit EU-CELAC, který se uskutečnil v červenci 2023, a závazek k dalšímu prohlubování tohoto strategického partnerství založeného na společných hodnotách a zásadách, jakož i na historických, jazykových, kulturních a společenských vazbách; zdůrazňuje význam pravidelného biregionálního dialogu a oceňuje konstruktivní úlohu Chile v tomto biregionálním dialogu, jakož i na mnohostranné úrovni;

3. zdůrazňuje, že strategie EU pro Latinskou Ameriku a Karibik musí být provedena rychle a na základě společných priorit; zdůrazňuje, že je důležité spojit síly se zeměmi CELAC s cílem prosazovat a zaručovat mír a bezpečnost, demokracii, právní stát, lidská práva a rozvoj a řešit globální výzvy, jako je změna klimatu, krize biologické rozmanitosti, migrace, genderově podmíněné násilí a korupce;

4. vítá oznámení finančního balíčku ve výši 45 miliard EUR na podporu spravedlivé ekologické transformace, inkluzivní digitální transformace, lidského rozvoje a odolnosti v oblasti zdraví v Latinské Americe a Karibiku a zejména vítá skutečnost, že projekt na vytvoření vodíkového fondu v Chile dosáhl významného pokroku; vyzývá k urychlenému provedení investiční agendy EU Global Gateway v Latinské Americe a Karibiku na základě přístupu „tým Evropa“;

5. konstatuje, že podpora ze strany partnerů v Latinské Americe a Karibiku byla a stále je velmi cenná, pokud jde o hlasování ve Valném shromáždění OSN o nevyprovokované, neodůvodněné a protiprávní válce Ruska proti Ukrajině; vítá skutečnost, že Chile hlasovalo pro rezoluce Valného shromáždění OSN, které odsuzují ruskou agresi na Ukrajině; oceňuje humanitární pomoc, kterou Chile Ukrajině poskytlo, jakož i připravenost chilských odborníků zúčastnit se odminování ukrajinských území; vybízí Chile, aby se připojilo k omezujícím opatřením přijatým západními zeměmi vůči Rusku;

Politický dialog a odvětvová spolupráce

6. zdůrazňuje skutečnost, že Chile je jedním z klíčových partnerů EU v Latinské Americe a Karibiku a s EU sdílí demokratické hodnoty a mnoho společných zájmů;

7. konstatuje, že dohoda o přidružení mezi EU a Chile z roku 2002 je příkladem úspěchu, neboť poskytuje jasný právní rámec pro pravidelné dialogy a umožňuje diskusi o mnoha oblastech společného zájmu;

8. s uspokojením konstatuje, že dohoda odráží řadu doporučení Parlamentu vydaných před jednáním o dohodě;

9. vítá skutečnost, že parlamentní diplomacie je považována za pilíř politického dialogu s Chile; oceňuje klíčovou úlohu Chile v Andském parlamentu, jakož i v Parlamentním shromáždění EU – Latinská Amerika;

10. v souvislosti s dohodou zdůrazňuje, že je důležité bojovat proti všem druhům porušování lidských práv a účinně vymýtit veškerou diskriminaci mimo jiné původních obyvatel, migrujících pracovníků, osob se zdravotním postižením, osob LGBTI a všech dalších zranitelných osob; vítá skutečnost, že dohoda obsahuje solidní ustanovení o demokratických zásadách, lidských právech a právním státu; zdůrazňuje význam vymahatelnosti závazků v oblasti lidských práv;

11. opakuje, že je důležité chránit práva původního obyvatelstva v souladu s mezinárodními dohodami, jako je Deklarace OSN o právech původních obyvatel a úmluva MOP č. 169, včetně respektování svobodného, předběžného a informovaného souhlasu místních komunit a původních obyvatel;

12. zdůrazňuje význam dodržování a respektování sociálních a environmentálních norem; v této souvislosti zdůrazňuje, že zásadní význam má mimo jiné úloha obránců lidských práv a oznamovatelů a že je třeba je chránit;

13. zdůrazňuje, že dohoda má potenciál výrazně posílit spolupráci mezi Chile a EU a dále ji rozšířit do nových oblastí, a to od kyberkriminality, boje proti praní peněz a financování terorismu až po spolupráci v polárních otázkách;

14. vítá skutečnost, že dohoda stanoví posílenou politickou spolupráci v zahraničních a bezpečnostních záležitostech v souvislosti s geopolitickými výzvami, zejména pokud jde o boj proti šíření zbraní hromadného ničení;

15. zdůrazňuje, že spolupráce s mezinárodními partnery je klíčovým pilířem bezpečnostní a obranné agendy EU; vítá zahájení dvoustranného dialogu o bezpečnosti a obraně mezi EU a Chile; vyzývá k prohloubení spolupráce s Chile v oblasti obrany a bezpečnosti, a to i v rámci Strategického kompasu; oceňuje účast Chile od roku 2004 na vojenské operaci pro řešení krize v Bosně a Hercegovině (operace Althea);

16. poukazuje na to, že se smluvní strany dohodly na spolupráci a výměně názorů v oblasti legální a nelegální migrace; domnívá se, že výměna osvědčených postupů je velmi užitečným nástrojem; zdůrazňuje, že Chile je jednou z hlavních destinací pro migranty z jiných zemí Latinské Ameriky, zejména z Venezuely; uznává úsilí chilské vlády o úspěšné začlenění migrantů; uznává důležitou úlohu Chile jako dočasného předsedajícího státu procesu z Quita při koordinaci regionální reakce na venezuelskou migrační krizi;

17. je znepokojen nárůstem organizované trestné činnosti a obchodu s drogami v Latinské Americe a v Karibiku, stále významnějším obchodem s drogami v Chile, jakož i nebývalými vlastnostmi nelegálních drog pašovaných do EU z tohoto regionu; vyzývá k podstatnému posílení biregionální spolupráce v boji proti těmto hrozbám; považuje za důležité, že dohoda obsahuje ustanovení o spolupráci v otázkách týkajících se boje proti organizované trestné činnosti a obchodu s drogami s cílem zajistit integrovaný, fakticky podložený a účinný přístup;

18. zdůrazňuje, že EU i Chile se zavázaly, že se do roku 2050 stanou klimaticky neutrálními; vítá závazek posílit spolupráci v boji proti klimatické krizi v souladu s UNFCCC a účinně provádět Pařížskou dohodu o změně klimatu a rovněž zlepšit ochranu životního prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji, a to i v rámci Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že tento závazek se musí odrazit v konkrétních opatřeních v rámci provádění dohody;

19. uznává význam spolupráce v oblasti civilní družicové navigace, pozorování Země a dalších činností ve vesmíru; podporuje činnost regionálního informačního střediska Galileo v Chile, které monitoruje místní a regionální iniciativy družicové navigace, určuje potenciální trhy a zúčastněné strany a poskytuje podporu uživatelům při vývoji nových aplikací prostřednictvím spolupráce mezi latinskoamerickým a evropským průmyslem; vítá nedávné oznámení o zavedení regionální strategie programu Copernicus v Latinské Americe a Karibiku, včetně regionálního datového centra programu Copernicus v Chile;

20. oceňuje potenciál pro další prohloubení spolupráce v oblasti vědeckého výzkumu, technologického rozvoje a inovací, mládeže a kultury;

21. uznává závazek dodržovat úmluvy MOP a vyměňovat si informace o metodách měření chudoby s cílem podpořit politiky založené na důkazech; vybízí k výměně osvědčených postupů s ohledem na vysokou úroveň příjmové nerovnosti v Chile;

22. vítá velmi potřebný společný závazek k realizaci Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a jejích cílů udržitelného rozvoje, neboť mají zásadní význam pro řešení současných výzev, aniž by byl současně kdokoliv opomenut;

Obchodní a investiční pilíř

23. vítá dohodu jako důležitý signál na podporu otevřeného a spravedlivého obchodu založeného na pravidlech a hodnotách v době rostoucí hospodářské roztříštěnosti a protekcionismu; je přesvědčen, že dohoda bude prospěšná pro obě strany a přispěje k posílení dlouhodobého hospodářského rozvoje, vytváření pracovních míst, diverzifikace a výrobních procesů s přidanou hodnotou;

24. oceňuje ambiciózní a komplexní povahu obchodního a investičního pilíře dohody, který naplňuje priority stanovené v usnesení Parlamentu ze dne 14. září 2017 ([7]); konstatuje, že více než 99 % celních položek bude plně liberalizováno a více než 95 % obchodu mezi EU a Chile bude podle dohody osvobozeno od cla; vítá skutečnost, že dohoda byla aktualizována na základě Dohody WTO o usnadnění obchodu; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je zásadní omezit zbytečnou administrativní zátěž a zjednodušit postupy vývozu po celou dobu provádění dohody;

25. vítá skutečnost, že kapitola o obchodu a udržitelném rozvoji obsahuje ambiciózní a závazná ujednání v oblasti environmentálních a pracovních norem; lituje však, že dohoda dosud plně nezohledňuje nový přístup EU k obchodu a udržitelnému rozvoji;

26. konstatuje, že EU a Chile se ve svém společném prohlášení o obchodu a udržitelném rozvoji připojeném k dohodě zavazují k přezkumu ustanovení dohody o obchodu a udržitelném rozvoji po vstupu prozatímní dohody o obchodu v platnost; důrazně podtrhuje význam ambiciózního přezkumu s cílem uvést dohody do souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu a s návrhy EU na reformu obchodu a udržitelného rozvoje, které byly představeny ve sdělení z roku 2022: „Síla obchodních partnerství: společně za zelený a spravedlivý hospodářský růst“, což rozšíří ustanovení na zlepšení mechanismu kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji, včetně možnosti uplatňovat fázi souladu, a obchodní sankce jako krajní opatření v případě nedodržení Pařížské dohody nebo základních pracovních zásad a práv MOP;

27. očekává, že přezkum bude proveden ve lhůtě stanovené ve společném prohlášení a v návaznosti na smysluplné konzultace se všemi zúčastněnými stranami; vyzývá Komisi, aby v souladu se svými povinnostmi podle čl. 218 odst. 10 Smlouvy o fungování Evropské unie i nadále úzce zapojovala Parlament do celého procesu přezkumu a aby v co nejvyšší míře zohledňovala případné připomínky Evropského parlamentu;

28. konstatuje, že ve společném prohlášení se obě strany zavazují zvážit v rámci přezkumu ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji možnost zahrnout Pařížskou dohodu o změně klimatu mezi základní prvky dohody;

29. zdůrazňuje, že užitečným nástrojem k řešení výzev v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje by byl plán realizace s konkrétními cíli a milníky jejich plnění, vypracovaný se zapojením občanské společnosti;

30. vítá závazek smluvních stran podporovat rozvoj mezinárodního obchodu způsobem, který povede k důstojné práci pro všechny, zejména pro ženy, mladé lidi a osoby se zdravotním postižením, v souladu s jejich příslušnými povinnostmi v rámci MOP;

([7]) Doporučení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2017 Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost k jednáním o modernizaci obchodního pilíře dohody o přidružení EU–Chile (Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 113).

31. vítá uznávání vědomostí a praktik původního obyvatelstva v rámci kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji; vyjadřuje politování nad tím, že úmluva MOP č. 169 a zásada svobodného, předchozího a informovaného souhlasu OSN zakotvená v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel, která se týká dodržování práv původního obyvatelstva v obchodních vztazích, nejsou výslovně zmíněny;

32. vítá začlenění samostatné zvláštní kapitoly o obchodu a rovnosti žen a mužů, která je první svého druhu, do obchodní dohody EU, která uznává, že je důležité začlenit genderové hledisko do podpory hospodářského růstu podporujícího začlenění, a klíčovou úlohu, kterou v tomto ohledu mohou hrát genderově citlivé politiky; rozhodně podporuje začlenění řady závazků, jejichž cílem je odstranit překážky a diskriminaci žen, prosazovat genderovou rovnost a posílení postavení žen a zajistit, aby z mezinárodního obchodu měli prospěch všichni; důrazně podporuje závazek začlenit genderové hledisko do všech politik a nástrojů a společný závazek účinně provádět povinnosti vyplývající z Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen a plnit cíl udržitelného rozvoje č. 5 o rovnosti mužů a žen; očekává, že Komise bude na tomto precedentu stavět ve všech budoucích obchodních jednáních;

33. bere na vědomí zrušení cel na vývoz z EU, takže 99,9 % vývozu je nyní osvobozeno od cla, což by mohlo být výhodné pro unijní výrobce vysoce kvalitních zemědělsko-potravinářských výrobků; vítá skutečnost, že celní kvóty na hovězí a skopové maso, což jsou citlivé produkty, již neobsahují automatické každoroční zvyšování, protože toto zvyšování je nahrazeno pevně stanoveným množstvím, které v budoucnu zajistí stabilnější přístup na trh pro chilské masné výrobky; vyzývá Komisi, aby aktualizovala své souhrnné posouzení dopadu všech obchodních dohod na odvětví zemědělství v EU, a zejména aby vyhodnotila zemědělské složky dohody spolu s koncesemi v rámci jiných stávajících a plánovaných obchodních dohod s cílem zabránit jejich nadměrnému hromadění;

34. uznává úsilí vynaložené na ochranu citlivých zemědělských produktů EU, jako je maso (hovězí, drůbeží, vepřové a skopové), některé druhy ovoce a zeleniny (např. česnek, jablečná šťáva, hroznová šťáva atd.) a olivový olej, a to zavedením omezeného a kontrolovaného přístupu pro vysoce citlivé produkty použitím celních kvót a vyloučením cukru a banánů z jakékoli liberalizace obchodu s cílem chránit produkci EU;

35. uznává, že dohoda chrání dalších 216 zemědělských zeměpisných označení EU a 18 chilských zeměpisných označení, a to navíc ke stávajícím dohodám o vínech a lihovinách, které chrání 1745 zeměpisných označení EU pro vína a 257 zeměpisných označení EU pro lihoviny a aromatizovaná vína; zdůrazňuje, že rozšíření zeměpisných označení, na němž se dohodly EU a Chile, je důležitým krokem vpřed v ochraně zeměpisných označení EU na celosvětové úrovni; vyzývá Komisi, aby zajistila účinné prosazování pravidel ochrany zeměpisných označení pro produkty EU v Chile a aby zvážila rozšíření seznamu produktů chráněných zeměpisným označením;

36. vítá začlenění zvláštní kapitoly o udržitelných potravinových systémech, která podporuje dvoustrannou a mezinárodní spolupráci v oblasti udržitelných potravinových systémů, včetně ustanovení o dobrých životních podmínkách zvířat, boje proti plýtvání potravinami, postupné ukončení používání antimikrobiálních látek, udržitelnost potravního řetězce a pesticidů; zejména bere na vědomí vzájemné závazky o pokračování postupného ukončování používání antibiotik jako stimulátorů růstu, ke kterému v Chile dochází od roku 2018; naléhavě vyzývá Komisi, aby plně využila ustanovení o spolupráci obsažená v této kapitole a usnadnila výměnu informací o inovativních zemědělských postupech tak, aby její ambice odpovídaly úsilí EU o udržitelnost z hlediska právních předpisů v oblasti zmírňování změny klimatu, biologické rozmanitosti a ochrany životního prostředí; zdůrazňuje, že tato spolupráce by měla rovněž usilovat o dosažení cílů celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu přijatého v rámci Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti, který jako jeden z globálních cílů pro rok 2030 stanoví cíl „snížit celkové riziko plynoucí z pesticidů a vysoce nebezpečných chemických látek alespoň o polovinu“;

37. domnívá se, že obchodní politika EU by měla přispívat k dosahování a uplatňování nejpřísnějších norem v oblasti bezpečnosti potravin, sociálních a environmentálních norem a norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a lidských práv; vyzývá podvýbor pro udržitelné potravinové systémy EU-Chile, aby vypracoval ambiciózní plán spolupráce k dosažení tohoto cíle;

38. vítá skutečnost, že tato dohoda obsahuje mechanismus jediného subjektu, čímž se předejde tomu, aby každý členský stát musel podepisovat protokol o vývozu zemědělsko-potravinářských produktů do Chile, a zlepší se tak celkový potenciál dohody a sníží se zbytečná zátěž a náklady; vyzývá k začleňování tohoto opatření do budoucích obchodních dohod;

39. vybízí EU a Chile, aby zvážily dvoustrannou nebo mnohostrannou spolupráci při rozvoji udržitelných a environmentálně odpovědných výrobních postupů a při výměně osvědčených postupů v oblasti výzkumu, inovací a technologického rozvoje; vítá záměr obou stran vyměňovat si odborné znalosti o vytváření a provádění norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat;

40. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily rovné podmínky pro všechny produkty zemědělství, rybolovu a akvakultury uváděné na trh v Unii bez ohledu na jejich původ, včetně produktů pocházejících z Chile; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit politickou soudržnost iniciativ Unie, zejména pokud jde o obchod, ochranu životního prostředí, průmyslovou politiku, rybolov a zemědělství;

41. vítá skutečnost, že dohoda obsahuje řadu opatření pro EU i Chile na podporu úsilí v boji proti nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovným postupům a na pomoc při odrazování od obchodu s produkty pocházejícími z druhů lovených v rámci těchto postupů; dále vítá skutečnost, že se EU i Chile nedávno připojily k závazku Aliance pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jehož cílem je stimulovat ambice a opatření v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;

42. vítá skutečnost, že nejvzdálenější regiony byly zohledněny ve dvoustranných ochranných opatřeních dohody;

43. očekává, že ustanovení o liberalizaci a ochraně investic dále podpoří udržitelné investice v obou směrech tím, že zaručí, že se investorům z obou stran dostane spravedlivého a nediskriminačního zacházení; zdůrazňuje, že investice vyžadují právní jistotu, důvěru a předvídatelnost; zdůrazňuje, že ustanovení o ochraně investic jsou v souladu s reformovaným přístupem EU k ochraně investic, jehož cílem by mělo být zajištění náležité rovnováhy mezi ochranou investic a právem vlád na regulaci ve veřejném zájmu; připomíná, že společné výkladové prohlášení potvrzuje názor stran, že ustanovení o ochraně investic musí být vykládána a uplatňována s náležitým ohledem na závazky stran vyplývající z Pařížské dohody, a objasňuje, že investoři by měli očekávat, že EU a Chile přijmou opatření pro boj proti změně klimatu; konstatuje, že postupy pro řešení sporů zavedené dohodou se řídí systémem soudů EU pro investice, který disponuje stálým, nezávislým a nestranným tribunálem a odvolacím tribunálem; zdůrazňuje nutnost provádět a dále zlepšovat ustanovení o ochraně investic v souladu s doporučeními Parlamentu uvedenými v jeho usnesení ze dne 23. června 2022 o budoucnosti mezinárodní investiční politiky EU;

44. je přesvědčen, že nové závazky týkající se přístupu na trh v oblasti obchodu se službami otevřou nové obchodní příležitosti pro společnosti z EU a Chile, zejména pro malé a střední podniky; konstatuje, že dohoda obsahuje nejmodernější kapitolu o digitálním obchodu, která usnadní elektronický obchod a ochrání zákazníky on-line;

45. zdůrazňuje, že dohoda zachovává právo vlád na regulaci ve veřejném zájmu, například za účelem ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí; zdůrazňuje, že právo vlád přijímat regulační opatření není v těchto oblastech omezeno; zdůrazňuje, že dohoda zaručuje právo veřejných orgánů na zachování veřejných služeb, jako je vzdělávání, zdravotní péče a zásobování vodou, nebo na opětovné znárodnění soukromě poskytovaných služeb;

46. zdůrazňuje, že společnosti z EU a Chile budou moci těžit z lepšího přístupu na trhy s veřejnými zakázkami týkajícími se zboží, služeb a práce na ústřední a nižší než ústřední úrovni; zdůrazňuje zvýšené požadavky na transparentnost; vítá skutečnost, že dohoda umožňuje zadavatelům v průběhu celého zadávacího řízení zohledňovat environmentální a sociální hlediska;

47. vítá zvláštní kapitolu o malých a středních podnicích, které představují velkou část obchodování mezi EU a Chile; vyzývá Komisi, aby pomohla malým a středním podnikům plně využívat příležitostí, které nabízí aktualizovaná dohoda, včetně poskytování pokynů vyvážejícím a dovážejícím podnikům ohledně nových možností přístupu na trh, jakož i poskytování správní a technické podpory, zjednodušených postupů a řešení technických překážek bránících obchodu, které neúměrně postihují malé a střední podniky;

48. zdůrazňuje, že celosvětové úsilí v boji proti změně klimatu bude vyžadovat rychlý přechod na obnovitelnou energii a rychlé kroky vlády k postupnému ukončení používání fosilních paliv, mimo jiné i omezením investic do fosilních paliv a obezřetnostními opatřeními v rámci vládních politik v oblasti klimatu, jež se týkají ochrany investic; zdůrazňuje, že dohoda by měla podporovat mezinárodní snahy o přechod na energie z obnovitelných zdrojů; naléhavě vyzývá smluvní strany, aby zajistily soulad ustanovení o ochraně investic s politikami v oblasti životního prostředí, pracovními právy a lidskými právy; konstatuje však, že dohoda umožňuje ochranu investic do fosilních paliv; zdůrazňuje, že Chile má potenciál hrát významnou úlohu v globální ekologické a spravedlivé transformaci, která by měla být stejnou měrou přínosná pro rozvoj jejích vlastních průmyslových kapacit; konstatuje, že rozvoj a rozšiřování chilského odvětví energie z obnovitelných zdrojů bude vyžadovat rozsáhlé, udržitelné a předvídatelné investice, a to i ze strany společností z EU; v tomto ohledu se domnívá, že strategie Global Gateway by měla umožnit vytváření společných strategických projektů a posílit budování kapacit; v této souvislosti vítá vytvoření evropské iniciativy pro rozvoj vodíku z obnovitelných zdrojů v Chile, která podpoří rozvoj tohoto strategického průmyslu v této zemi a vytváření pracovních míst a zároveň podpoří vývoz vodíku z obnovitelných zdrojů do Evropy i do jiných částí světa;

49. zdůrazňuje vedoucí úlohu Chile jako jednoho z hlavních dodavatelů kritických surovin, včetně těch, které mají zásadní význam pro ekologickou a digitální transformaci, jako je lithium a měď; oceňuje naše chilské partnery za jejich odhodlání spolupracovat s EU na dodávkách kritických surovin, které pomáhají zvyšovat odolnost EU v oblastech, jako je energetika, doprava a digitální infrastruktura a obrana; zdůrazňuje, že tato vzájemně prospěšná dohoda zajistí nediskriminační přístup společností z EU k chilským surovinám, přičemž Chile bude ponechán náležitý politický prostor pro vytváření místní přidané hodnoty prostřednictvím domácího zpracování a opracování surovin; bere na vědomí ustanovení o dvojích cenách a omezení vývozních monopolů; domnívá se, že EU by měla aktivně podporovat Chile v jeho úsilí o posun směrem nahoru v hodnotovém řetězci; je přesvědčen, že těžba surovin by měla probíhat ekologicky a sociálně udržitelným způsobem a že by měla být přínosem pro místní komunity, včetně komunit původních obyvatel, měla by je zapojovat do procesů a měla by plně respektovat jejich práva, včetně práva na svobodný, předběžný a informovaný souhlas; vítá memorandum o porozumění mezi EU a Chile o strategickém partnerství v oblasti udržitelných hodnotových řetězců surovin a vyzývá k jeho rychlému provedení;

Institucionální ustanovení

50. považuje za důležité, aby byl Smíšený parlamentní výbor informován o rozhodnutích a doporučeních Smíšené rady a aby Smíšený parlamentní výbor mohl předkládat Smíšené radě doporučení ohledně provádění dohody; podporuje konání dvou schůzí Smíšeného parlamentního výboru ročně s cílem pokračovat v prohlubování parlamentních vztahů mezi oběma stranami;

51. vítá institucionalizovaný mechanismus pro zapojení organizací občanské společnosti do provádění dohody a posílení domácích poradních skupin; vyzývá Komisi a chilské orgány, aby zajistily aktivní a smysluplné zapojení občanské společnosti, včetně zástupců nevládních organizací, zástupců původních obyvatel, zástupců podniků a odborů, do sledování provádění dohody;

52. vyzývá obě strany, aby domácím poradním skupinám vyčlenily dostatečné finanční zdroje a poskytly technickou pomoc, a umožnily jim tak náležitě provádět jejich úkoly; očekává úzkou spolupráci mezi domácími poradními skupinami EU a Chile;

53. naléhavě vyzývá obě strany, aby dohodu provedly rychle a ku prospěchu všech, včetně malých a středních podniků a žen;

54. připomíná, že dohoda bude vyžadovat ratifikaci jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států, zatímco prozatímní dohoda o obchodu, která obsahuje pouze obchodní a investiční prvky spadající do výlučné pravomoci EU, vstoupí v platnost poté, co ji ratifikuje Parlament a Rada; zastává názor, že rozdělení dohody za účelem urychlení ratifikačního procesu plně respektuje rozdělení pravomocí mezi EU a její členské státy a umožňuje rychlou ratifikaci částí spadajících do výlučné pravomoci EU a zároveň zachovává komplexní povahu dohody;

°
° °

55. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Chilské republiky.